

VIINI VERI

ESTONIA TEATER

VIINI VERI

Wiener Blut

Operett kolmes vaatuses
ühe vaheajaga

Muusika: Johann Strauss

Muusikaline dramaturgia: Adolf Müller jun.

Libreto: Victor Leon ja Leo Stein

Tõlkinud: Neeme Kuningas

Esietendus Tampere-Talos 18. augustil 1994
Tallinnas 10. septembril 1994

"Viini veri"

on hoopis erilaadne operett J. Straussi loomingus. Viini Karlteater tellis selleks, et madalseisust välja jõuda, uue opereti Johann Straussilt. Strauss oli siis juba üle 70 ja ei võtnud tellimust vastu. Siis lepiti kokku, et uus operett kirjutatakse Straussi varasemate oopuste põhjal - neid oli tal tervelt 477! Heliloojale tuli appi dirigent Adolf Müller. Kui opereti muusikadramaturgiline plaan oli valminud, haigestus helilooja ja suri 3. juunil 1899. Dirigent oli sunnitud töö lõpetama ning "Viini veri" esietendus 25. oktoobril 1899 erilise eduta - meloodiad olid publikule liiga tuttavad. Alles mõned aastad hiljem kuulsas *An der Wien*-teatris saatis operetti menu. Ja sealt alates kõikjal. Võib-olla on õigustatud väide, et "Viini veri" jääb alla "Nahkhiirele", kuid seda siis ainult libreto osas. Muusikaliselt kuulub siia uskumatult palju igihaljaid lugusid.

Estonia Teatris lavastati "Viini veri" esmakordselt 1965. aastal, lavastaja oli Paul Mägi,

dirigent Kirill Raudsepp, kunstnik Eldor Renter. Peaosades esinesid Tiit Kuusik ja Teo Maiste peaministrina, Ivo Kuusk krahv Zedlauna ja Liidia Panova krahvinnana. Kesksetes osades tegid kaasa Helgi Sallo, Kalju Karask, Endel Pärn jpt.

"Viini veri" on elegantne ja lõbus lugu kurikuulsa Viini kongressi päevilt, kui terve Viin lõbutseb ja valssi tantsis, taustaks julmad poliitilised otsused. "Kongress tantsib" on nii selle opereti kui ka ajastu märksõna.

* * *

Pärast Johann Straussi surma ilmus lavale arvukalt operette, mis baseerusid tema muusikale. "Viini veri", 1899, oli neist esimesi. Pärast seda kui "Viini veri" oli vastu pidanud arvukalt etendusi, ilmus ühes Viini ajalehes artikkel, kus muuhulgas oli öeldud: "Adolf Müller, luues opereti Straussi muusikaga, ehitas endale kivimaja. Kui Strauss oleks kirjutanud opereti Mülleri muusikale, oleks ta nälga surnud."

Lavastus ja koreograafia
MONIKA WIESLER (Viin)

Muusikajuht
PAUL MÄGI

Kunstnik
ELDOR RENTER

Koormeistrid
ANNE DORBEK

JÜRI RENT

Kontsertmeistrid
ÜLLA MILLISTFER

JAANUS JUUL

Dirigendi assistent
ERKI PEHK

Lavastaja assistent
TIIT TRALLA

Repetiitorid

BERTA KRUMM

JURI MIHHEJEV

Dekoratsioonid maalinud

JÄRVI KOTKAS

Kostüümide

teostuskunstnik

KRISTA SAAR

Orkestri kontsertmeister

MATI UFFERT

Etenduse juht VÄINO AREN

Osades:

VÜRST YPSHEIM-GINDELBACH,
Reuss-Schleiz-Greizi peaminister

KRAHV BALDUIN ZEDLAU,
Reuss-Schleiz-Greizi saadik Viinis

KRAHVINNA GABRIELE ZEDLAU,
tema naine

KRAHV BITOWSKI

MADemoiselle FRANZISKA CAGLIARI,
Viini Kärtner-teatri tantsijanna

KAGLER,
tema isa, karusselliomanik

PEPI PLEININGER,
õmblejanna

JOSEF,
krahvi kammerteener

VOLDEMAR KUSLAP
HANS MIILBERG

IVO KUUSK
MATI KÕRTS

HELGI SALLO
ANNIKA TÕNURI

VÄINO AREN
REIN TAIDLA

SIRJE PUURA
PIRJO LEVANDI

TEO MAISTE
ERVIN KÄRVET

KATRIN KARISMA
MARGIT SAULEP

ALAR HAAK
TÕNU KILGAS

ANNA,
Franziska toatüdruk

VOORIMEES

HIETZINGI KASIINO PEREMEEES

MATTRE DE PLAISIR

Balletisolistid

MARIKA EENSALU
MARE JÕGEVA

KALJU KARASK
TIIT TRALLA

ROSTISLAV GURJEV
TIIT TRALLA

HANS MIILBERG
REIN TAIDLA

TATJANA KILGAS ja VLADIMIR KUZMIN
MAIGRET MÄGI ja VITALI NIKOLAJEV

Peokülalised, komtessid - ooperikoor ja balletirühm

Mängitakse Viini Kongressi ajal ühe päeva ja öö jooksul

I VAATUS Mademoiselle Cagliari suvevillas Döblingis
II VAATUS Ball krahv Bitowsky lossis
III VAATUS Rahvapidu Hietzingis

"Viini veri" esietendus 25. oktoobril 1899 Viini Karlteatris

Monika Wiesler

on esimene naislavastaja Austria muusikateatris, esimene naisrežissöör Viini *Volksoper*'is, vabariigi hõbedase teenetemärgi kandja, sündinud Viinis.

Pesuehtsa teatrilapsena esines esmakordselt laval viie aastasena. Balletti õppis ta Grazi ooperiteatris, kuhu perekond oli Teise maailmasõja eest kolinud. Käis lavakõne kursustel, samal ajal mängis teatris lasteosi. Pärast õpingute lõpetamist sai temast balletitrupi solist. Järgnesid esinemised ja enese-täiendused Lõuna-Ameerikas, USAs ja Viinis. Aastani 1987 oli seotud Brasiiliaga, õppides sealset folkloori.

Üsna pea vahetas ta tantsijakarjääri koreograafi-

ameti vastu. Järgnesid koreograafitööd Münchenis, Hamburgis, Berlinis, St. Pöltenis, Viinis, Badenis, Pariisis ja Teheranis - operett, revüü, klassikaline muusikal.

14 aasta jooksul tegi M. Wiesler 82 tantsuseadet, kuid tahtmine laiendada oma tegevusvaldkonda viis ta Badeni linnateatrisse, kust ta pärast paarikümnet edukat lavastust siirdus Viini *Volksoper*'isse. Tollest ajast alates on ta vabakutselisena lavastanud Viinis, Linzis, Luzernis, kavandanud saateid BBC-le, ORFi televisiooni-saadetele jm. Tegutsemispaiku on Monika Wieslerile jagunud Los Angelesest Tallinnani, meelisalaks eelkõige viini operett.

